

POSTANOWIENIE

Dnia 10 lutego 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Wąsek-Wiaderek

w sprawie **R. C.**,

skazanego z art. 210 § 2 d.k.k. w zw. z art. 60 § 1 d.k.k.,

po rozpoznaniu na posiedzeniu w Izbie Karnej w dniu 10 lutego 2021 r.

kwestii przyjęcia wniosku skazanego o wznowienie postępowania zakończonych prawomocnym wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 21 października 1985 r., sygn. akt I KR I KR 280/85, zmieniającym wyrok Sądu Wojewódzkiego w O. z dnia 5 marca 1985 r., sygn. akt II K (...),

na podstawie art. 545 § 3 k.p.k.

p o s t a n o w i ł

odmówić przyjęcia wniosku wobec jego oczywistej bezzasadności.

UZASADNIENIE

Sąd Wojewódzki w O. wyrokiem z dnia 5 marca 1985 r., sygn. akt II K (...), uznał R. C. za winnego popełnienia czynu polegającego na tym, że „w dniu 9 sierpnia 1984 roku w O., działając wspólnie i w porozumieniu [z innymi osobami wymienionymi w wyroku – dopisek SN] po uprzednim doprowadzeniu do stanu bezbronności G. I., poprzez bicie rękoma po całym ciele, kopanie, a J. M. i J. C. poprzez uderzanie niebezpiecznym narzędziem w postaci drewnianej dranki o wymiarach 75 cm x 5 cm po całym ciele, zabrali mu w celu przywłaszczenia pieniądze w kwocie 12 000 złotych i zegarek wartości 1 700 zł na jego szkodę, przy czym R. C. dopuścił się czynu w ciągu 5 lat po odbyciu kary co najmniej 6 miesięcy pozbawienia wolności za umyślne przestępstwo podobne”, tj. czynu z art. 210 § 2 d.k.k. w zw. z art. 60 § 1 d.k.k., za który wymierzył mu karę 6 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności i grzywnę w wymiarze 40 000 zł z zamianą w razie

nieuiszczenia w terminie na 80 dni zastępczej kary pozbawienia wolności, przyjmując jeden dzień tej kary za równoważny grzywnie w kwocie 500 zł oraz pozbawienie praw publicznych na okres 5 lat. Sąd Wojewódzki orzekł wobec R. C. nadzór ochronny na okres 4 lat, nakładając na niego polecenie wykonywania stałej pracy zarobkowej oraz powstrzymywania się od nadużywania alkoholu (pkt II). W pkt III wyroku orzeczono dodatkową karę w postaci podania wyroku do publicznej wiadomości.

Od powyższego wyroku rewizję co do R. C. złożył jego obrońca oraz prokurator.

Wyrokiem z dnia 21 października 1985 r., I KR 280/85, Sąd Najwyższy zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że wymierzył R. C. karę 8 lat pozbawienia wolności (pkt I). W pozostałym zakresie utrzymał w mocy zaskarżony wyrok (pkt II).

W piśmie z dnia 28 sierpnia 2020 r. (data wpływu do Sądu Okręgowego w O. – 2 września 2020 r.) skazany „na podstawie art. 9 § 2 k.p.k., art. 439 § 1 pkt 5 k.p.k., art. 540 § 1 pkt 2 lit. a i b k.p.k.” wniósł o wznowienie postępowania zakończonego wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 21 października 1985 r., I KR 280/85 „w zakresie kary tj. z powodu niezgodnego orzeczenia wyroku, bowiem Sąd nie uwzględnił okoliczności łagodzących, które w przedmiotowej sprawie istniały, a także Sąd błędnie uznał, iż oskarżony swoim zarzucanym czynem wyczerpał znamiona przestępstwa z art. 210 § 2 d.k.k.”. Skazany przywołał także zarzut oparty na podstawie „art. 547 § k.p.k., art. 17 § 1 pkt 6 k.p.k.” W związku z powyższym R. C. wniósł o „uchylenie w całości zaskarżonego orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w O. celem umorzenia wyroku”.

Skazany wniósł również o wyznaczenie obrońcy z urzędu celem sporządzenia wniosku o wznowienie postępowania (k. 6 - 7).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek R. C. należało uznać za bezzasadny w stopniu oczywistym.

Autor pisma powołuje się na podstawę wznowienia postępowania z art. 540 § 1 pkt 2 lit. a i b k.p.k. argumentując, że niezasadnie przypisano mu czyn z art. 210 § 2 k.k. z 1969 r., bowiem przedmiot, którego użyto do rozboju, nie należał do

kategorii narzędzi niebezpiecznych. Ponadto skazany argumentuje, że Sądy orzekające w jego sprawie pominęły okoliczności łagodzące przy wymiarze kary.

Żadna z okoliczności wymienionych przez skazanego nie może być uznana za nowy fakt lub dowód wskazujący na okoliczności wymienione w art. 540 § 1 pkt 2 k.p.k.

Jak słusznie podnosi się w orzecznictwie, oczywista bezzasadność wniosku może wynikać choćby z tego, że we wniosku wskazano podstawy wznowienia, które nie są przewidziane w ustawie albo z tego, że w ogóle nie wskazano żadnych podstaw wznowienia. Tak samo ocenić należy odwołanie się do określonej podstawy wznowieniowej przez jedynie formalnie jej przywołanie we wniosku, bez wskazywania, jakie konkretnie okoliczności przemawiają za wznowieniem postępowania. Instytucja wstępnej kontroli wniosku o wznowienie postępowania zawarta w art. 545 § 3 k.p.k. wprowadzona została po to, aby wyeliminować konieczność przeprowadzania różnego rodzaju czynności procesowych związanych z wnioskiem, który w stopniu oczywistym nie może doprowadzić do wznowienia. Niezasadne jest więc wyznaczanie obrońcy z urzędu, skoro skazany nie podał w swoim wniosku okoliczności, które mogłyby być rozpatrywane w płaszczyźnie podstaw wznowienia postępowania (por. m.in.: postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 kwietnia 2018 r., III KO 25/18).

Odnosząc się do pierwszej okoliczności wskazanej przez skazanego trzeba stwierdzić, że nie jest „nowym faktem lub dowodem” inna wykładnia ówczesnie obowiązujących przepisów prawa (konkretnie art. 210 § 2 k.k. z 1969 r.) zaproponowana przez skazanego we wniosku o wznowienie. Co więcej, za "nowe fakty lub dowody" w rozumieniu art. 540 § 1 pkt 2 k.p.k. nie może być uznana dokonana w orzeczeniach zapadłych w danym lub innym procesie wykładnia przepisów prawa, nawet gdy jest przekonywająca i gdy w jej świetle objęte wnioskiem o wznowienie postępowania prawomocne orzeczenie jawi się jako wydane z naruszeniem prawa (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 lutego 2010 r., V KO 97/09).

W rzeczywistości skarżący polemizuje z ustaleniami faktycznymi poczynionymi w zaskarżonym wyroku w kwestii tego, że narzędzie, które służyło do

popęłnienia rozboju, było niebezpieczne, co w żadnym razie nie może zaowocować wznowieniem prawomocnie zakończonego postępowania karnego.

Także druga wskazana we wniosku okoliczność świadczy o jego oczywistej bezzasadności. Skazany kwestionuje wymiar kary. Argumentuje, że Sąd niesłusznie nie uznał za okoliczność łagodzącą faktu zwrotu pieniędzy osobie pokrzywdzonej przez jego matkę. Jednak, wbrew tezom skarżącego, ta okoliczność nie jest nowym faktem lub dowodem. Fakt zwrotu pieniędzy przez matkę skazanego został dostrzeżony przez Sąd Wojewódzki (s. 9 uzasadnienia, k. 292 akt sprawy II K (...)). Ten jednak uzasadniając rozstrzygnięcie o karze stwierdził, że „(...) istotnych okoliczności łagodzących przy wymiarze kary sąd wobec oskarżonych nie dopatrywał się” (s. 10, k. 293 akt II K (...)). W instancji odwoławczej Sąd Najwyższy uwzględnił rewizję prokuratora i podwyższył wymierzoną R. C. karę pozbawienia wolności podkreślając, że skazany kilka dni po opuszczeniu zakładu karnego popełnił zbrodnię (s. 8 uzasadnienia SN), co miało wskazywać na niepoprawność sprawcy i nieskuteczność dotychczasowej resocjalizacji.

Wobec powyższego nie sposób uznać, aby okoliczność, która miała zdaniem skarżącego powodować złagodzenie kary, nie była znana Sądom orzekającym w sprawie i ujawniła się dopiero obecnie. Trzeba przy tym podkreślić, że podstawa do wznowienia postępowania związana z wymiarem kary zachodzi tylko wówczas, gdy „po wydaniu orzeczenia ujawnią się nowe fakty lub dowody wskazujące na to, że osobę skazano za przestępstwo zagrożone karą surowszą albo nie uwzględniono okoliczności zobowiązujących do nadzwyczajnego złagodzenia kary albo też błędnie przyjęto okoliczności wpływające na nadzwyczajne obostrzenie kary.” Dla ziszczenia się ww. przesłanki należałoby wykazać, że będąc zobowiązanym do nadzwyczajnego złagodzenia kary Sąd orzekający zignorował okoliczności wskazujące na konieczność zastosowania tej instytucji. Taka sytuacja nie zaistniała w tej sprawie.

Co do wniosku o wyznaczenie obrońcy z urzędu należy ponownie wskazać, że przepis art. 545 § 3 k.p.k. został wprowadzony po to, aby wyeliminować konieczność przeprowadzania różnego rodzaju czynności procesowych, mających na celu skuteczne wniesienie wniosku, który ostatecznie nie może doprowadzić do wznowienia postępowania. W tym stanie rzeczy, wobec stwierdzenia oczywistej

bezzasadności wniosku o wznowienie, niezasadne było rozpatrywanie wniosku skazanego o wyznaczenie obrońcy z urzędu.

Mając powyższe na względzie, na podstawie art. 545 § 3 k.p.k. należało odmówić przyjęcia wniosku skazanego o wznowienie postępowania.